

**Курпата Н. Я.**  
доцент кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки  
Одеський національний економічний університет,  
м. Одеса, Україна

## **РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ**

Академічна доброчесність є провідним принципом в освіті та полягає в рішучості особистості поводитися відповідально, що викликає довіру інших. Академічна доброчесність є основою для етичної поведінки та прийняття рішень у створенні чесної, оригінальної та законної наукової роботи.

Академічна доброчесність виходить за рамки визначення та добре структурованої освітньої політики: вона також має бути частиною «етичної культури» будь-якого навчального закладу, від початкової школи до університету. Академічна доброчесність — це обов'язок, який має прийняти та підтримувати вся академічна спільнота, щоб студенти продовжували суворо дотримуватись цього принципу в майбутньому, чи то у вищій освіті, чи на роботі.

Розвиток культури академічної доброчесності та позитивного особистого ставлення до неї вимагає розробки навчальної стратегії, яка поєднує в собі політику та передову академічну практику, розуміючи фундаментальний вимір, який вона має в автентичному створенні сенсу та навчання в усіх програмах ІВ.

Керівний принцип академічної доброчесності можна розглядати як базу на низці простіших освітніх концепцій, які можуть початися під час навчання. Очікування слід визначити та чітко повідомити відповідно до віку, щоб студенти зрозуміли:

- їхню відповідальність за створення справжньої, індивідуальної та групової роботи, яка є їхнім оригінальним авторством;
- як правильно цитувати або посилатися на джерела, щоб робота та ідеї інших визнавалися;
- як відповідально використовувати інформаційні технології та соціальні медіа;
- як дотримуватися етичної та чесної практики під час іспитів.

Педагоги, залучені до навчання студентів, повинні розуміти вирішальну роль, яку вони відіграють у розвитку підходів до навчання та зміцненні принципів академічної доброчесності в усіх практиках викладання, навчання та оцінювання. На першому курсі викладачі акцентують увагу на законах України щодо академічної доброчесності.

Відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» та ст. 1 Закону України «Про вищу освіту», академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень (ZakonUkrayinyProosvitu) [4]. Протягом усього процесу навчання студентам потрібна допомога, щоб зрозуміти, що академічна доброчесність є фундаментальною для їхнього розвитку як у відповідальних і турботливих громадян світу. Надаючи такий вид допомоги студентам, можна виховувати та розвивати культуру поваги до себе та інших.

Основними освітніми причинами для такої твердої позиції щодо академічної доброчесності є:

– *Зберігати справедливість.* Оцінювання ІВ може бути справедливим, лише якщо всі студенти мають рівні можливості. Крім того, щоб бути дійсними, вони повинні точно відображати досягнення студентів. Будь-яка дія, яка підриває цю справедливість, чи то з боку студентів, які ведуть неналежну поведінку, чи з боку університетів, які не контролюють це належно, ставить у невігідне становище тих, хто дотримується правил.

– *Зберігати довіру та надійність.* Впевненість в академічній кваліфікації є фундаментальною. Коли студент або навчальний заклад порушує принцип академічної

доброчесності, цей договір довіри з ІВ як органом, відповідальним за справедливість процесу оцінювання, порушується.

– Розвивати повагу до інших людей. Студенти, які розуміють, як будуються знання, зрозуміють, що прийнятно використовувати ідеї, слова чи роботу інших людей. Однак, як і належить академічній практиці, очікується, що така інформація буде цитована належним чином.

Для отримання додаткової інформації, слід переглянути документ про Академічну чесність в освітньому контексті ІВ. Прийняття у 2009 році на загальних зборах відділень Національної академії наук України Етичного кодексу вченого України, який визначив загальні принципи роботи вченого, підкреслюючи, що «учений несе моральну відповідальність за наслідки своєї діяльності, що можуть впливати на розвиток людства, збереження природи та духовно-культурної спадщини...» (EtychnykodeksvchenogoUkrainy) [2].

Створення та підтримка культури академічної доброчесності в освітньому просторі в майбутньому обов'язково дасть позитивні результати.

Освітня система може вважатися ефективною, якщо її одержувачі навчаються та розвивають необхідні навички, щоб справлятися з життям поза аудиторією. Щоб задовольнити потреби університетів і роботодавців, таке навчання має бути оцінене.

Організації можуть довіряти оцінюванням і визнавати їх лише в тому випадку, якщо вони правдиво й правдиво відображають рівень досягнень кожного студента, а також якщо вони проводяться законно та за справедливих і порівнянних умов. Це вимагає рівних умов гри, в яких навчальні заклади вірять і пропагують академічну доброчесність як незмінний принцип.

Якщо процес оцінювання спотворюється через нечесні дії, то валідність всього процесу навчання ставить під загрозу. Тому виші повинні прагнути сприяти академічній доброчесності та гарантувати, що всі члени спільноти підтримують цей принцип. Незалежно від того, чи є випадок неналежної поведінки або поганого керівництва університетом навмисним чи випадковим, шкода, яку завдають ці інциденти, створює перешкоди для процесу викладання та навчання, через що учні не досягають бажаних результатів. Крім того, почуття підозри та невдоволення може виникнути серед членів університетської спільноти та інших користувачів оцінок або кваліфікацій, які можуть не довіряти тому, що університет приймає та заохочує академічну доброчесність. Отже, це може завдати шкоди репутації вищої школи, а також дійсності оцінок або кваліфікацій, наданих студентам.

Відповідальність за академічну доброчесність, підтримка академічної доброчесності є спільною відповідальністю студентів та вищої школи. Усі сторони, залучені до навчання, повинні відповідати очікуванням і робити все, що вимагається, щоб прийняти, заохочувати та підтримувати академічну доброчесність, щоб забезпечити справедливий і справжній процес оцінювання.

Випадки неналежної поведінки студентів і безгосподарності з боку університетів не тільки спотворюють досягнення студентів, але й ставлять у невідгідне становище студентів і вишів, які чесно завершують процес оцінювання. Ці порушення повністю підривають авторитет і довіру, яку повинні мати навчальні заклади та роботодавці до кваліфікацій.

#### *Список використаних джерел:*

1. Центр академічної доброчесності. Десять принципів академічної доброчесності для викладачів. URL: <https://drive.google.com/file/d/0BYePGdGpHh6Wb3Qzc2F3ODBuZWM/view> (дата звернення: 03. 10.2018 р.). [українською]
2. Етичний кодекс вченого України. URL: <https://www.znu.edu.ua/etychnyj-kodex-uchenogo-Ukrainy.pdf>. [українською]
3. Команда Проекту сприяння академічної доброчесності в Україні – SAIUP// Академічна доброчесність: з чіткими орієнтирами до сталого розвитку <https://saiup.org.ua/novyny/z-chitkymy-oriyentyramy-stalogo-uspihu-akademichna-dobrochesnist-yak-zaporuka-yakisnoyi-osvity/>
4. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Закон України «Про освіту» / Відомості Верховної Ради (VVR), 2017, #38–39, ст.380. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/print>.
6. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.